

a t a l a

2011

Familiak

Aurrekariak

Botere publikoek familiak babesteko duten betebeharrak [Konstituzioaren](#) 39. artikuluan du azken oinarri juridikoa. Halaber, [Euskal Herriko Autonomi Estatutuak](#) 10-39. artikuluetan dio familien babesa eskumen eskusibokoa dela, estatu-arauak “komunitate-garapen, emakume kondizioaren arazo, eta haur, gazte eta hirugarren adinekoen aldeko politika” gisa definitzen dituen arloen barrukoa. Familiak, zalan-tzarik gabe, botere publiko guztien babes berezia behar du, pertsonen garapen osorako euskarri material eta afektiboa izatearen funtzio ezinbestekoa baitu, bai eta egiteko kuantitatibo eta kualitatibo bat ere, adingabeei, adinekoei eta gaixotasunagatik edo mendekotasunagatik premia bereziak dituzten pertsonen arreta emanez betetzen duena.

Arartekoak, arlo honetan, familiak babesteko politika publikoak bultzatu eta indartu daitezten sustatzen du, familia-eredu askotarikoen garrantzia kontuan hartuta. Zuzenbideak aintzatetsiak ditu familia-ereduok, eta zenbait kasutan arreta berezia behar izango dute, beren funtzioak betetzeko behar dituzten prestazio guztiak erabateko berdintasunez eskuratzeko.

Era berean, familiak babesteko politika publiko horiekin loturiko herritarren kexak bideratzen ditugu, baita horiei arreta eskaintzea helburu duen beste edozein jarduera publiko ere.

1.

Kexarik aipagarrienak

1.1. Atzerapenak lana eta familia bateratzeko laguntzetan

Kontu horri dagokionez, azpimarratu beharra dago arlo honetan kexa gehiago jaso direla lana eta familia bateratzeko laguntzei buruzko Eusko Jaurlaritzaren 177/2010 Dekretuaren aplikaziotik sortutako laguntzak izapidetzen eta jasotzen egondako atzerapenak direla-eta. Kasu horietan guztietan Eusko Jaurlaritzak onartu du, Familia eta Komunitate Politikaren Zuzendaritzatik giza baliabide gutxiarekin kudeatzen diren espediente kopuru handia dela-eta, laguntza horien onartzean atzerapenak egon direla. Hala eta guztiz ere, guk esku hartu izan ondoren, kasu guztiak behar bezala ebatzi direla eta laguntzak ordaindu direla egiaztatu ahal izan dugu. Nolanahi ere, atzerapenek kalte handia eragiten diete laguntza horiek eskatzen dituztenei, Eusko Jaurlaritzatik datorren laguntza ekonomikoa baitute seme-alabak zaintzeagatik sortutako diru-sarrera murrizketari aurre egin ahal izateko.

1.2. Jagoletza ez duten gurasoei bateratzeko laguntzak onartzea

Arazoa sortzen da guraso batzuek (gehienetan gizonak), jagoletzarik izan gabe, denbora gehiago behar izaten dutelako euren lana arazuko hitzarpenean egokitutako seme-alaben zaintza erregimenetik sortutako betebeharrekin bateratu ahal izateko, eta euren jardunaldiak murriztea erabakitzen dute helburu horrekin.

Familia bateratzeko laguntzak erregulatzen dituen uneko arauak (zehazki, familia eta lana bateratzeko laguntzei buruzko [ekainaren 29ko 177/2010 Dekretuaren](#) 7. artikulua) berariaz eragozten du seme-alaben etxebizitza berean bizi izatearen baldintza formala betetzen ez duten gurasoei diru-laguntza horiek eskaintzea, hau da, *de facto* eskatzen du seme-alaben jagoletza judizialki esleitu izana. Arau horrek, berriz, judizialki onartutako jagoletza partekatua duten gurasoei bateratzeko laguntzak eskatzeko aukera onartzen du (kasu horretan bi gurasoek laguntza horiek modu proportzionalan eska litzakete). Nolanahi ere, ezin dituzte laguntza horiek eskatu jagoletza ez dute gurasoek –formalki beste bikotekideari soilik onartu baitzaio–, bisita erregimena oso zabala izan arren bateratze laguntzak eskuratu nahi dituen bikotekidearentzat. Zentzu horretan, hitzarmen arautzaileak bisita erregimen zabala onartu izanak, jagoletzaren esleipen judizial formalaren baliokide ez den heinean, ez du aukerarik ematen guraso horiek 177/2010 Dekretuan xedatutako bateratze laguntzak eskuratzeko.

Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailari une honetan eskatzen den jagoletzaren baldintza malgutzearen aldeko gure irizpidea helarazi diogu, laguntza horiek jagoletza ez izan arren, zaintzaren erantzukizun handia duten gurasoengana zabal daitezten, hitzarmen arautzailean xedatutako seme-alaben arretarako tartea kontuan hartuta.

Gure iritziz, seme-alabarekin etxebizitza berean bizitzearen betekizun horrek, kasu horietan, tratamendu desberdintasun bat barne hartzen du eta berraztertu beharko litzateke familia eta lana bateratzeko laguntza horien arauketak oinarri dituen printzipioak bete daitezien. Horrez gain, laguntzen emakida berdintasun printzipioarekin bat etorri behar dela dio.

Eusko Jaurlearitzak proposamen horren aurrean eskaini ditugun erantzunak, zehazki Familia eta Komunitate Politikaren Zuzendaritzatik, administrazio horrek aurreko gogoe-taren inguruan hartutako oinarriko erabakia islatzen du. Hori bai, bateratze-laguntzen onuradun izateko baldintzei dagokienez ikuspegi malguago hori gaineratzeko, adierazi digutenaren arabera, 177/2010 Dekretuaren erreforma burutzea beharrezkoa da. Zentzu horretan, erreforma hori burutu aurretik hitzarmen arautzaile berrienetatik sortutako errealitate berria hobe aztertu behar dela adierazi dute, jagoletza ez duten gurasoek zaintzan dituzten betebeharren benetako egoera zien den egiaztatzeko.

Eusko Jaurlearitzaren Familia eta Komunitate Politikaren Zuzendaritzak adierazitako konpromisoaren aurrean, hau da, jagoletza eta babesa izan gabe, seme-alaben hezkuntzan eta zaintzan parte hartzen duten gurasoak bateratze laguntzen onuradun gisa gaineratzeko egokitasuna zehaztera bideratutako azterlana burutzeko asmoa zutela jakinda, Ararteko erakundeak azterlan horrek eskain ditzakeen emaitzen jarraipen eraginkorra burutzea eta, behar izanez gero, 177/2010 Dekretuaren erreforma sustatzea proposatu du.

1.3. Norberaren konturako langileei bateratze laguntzak onartzea

Norberaren kontura lan egiteagatik, bateratze laguntzetatik kanpo geratzen diren herritarrek duela hainbat urte behin eta berriro aurkeztu duten kexa da, izan ere, hala xedatzen du alor honetako araudiak.

Kexa horiek zirela-eta, Eusko Jaurlearitzara jotzeko aukera izan dugu eta bateratzeko laguntzen inguruko arauzko hutsunea azpimarratu dugu. Horren bidez nabarmendu nahi izan dugu guraso autonomoak dituzten familientzat bidegabea dela laguntza horiek ez onartzea egoera horietan. Araudi horren arrazoia, egun arte, langile autonomoen estatutuaren estatu mailako araudiarekin koherentzia mantentzea besterik ez da izan. Hala eta guztiz ere, Familiari Laguntzeko Erakundearen Arteko II. Planak (2006-2010) dagoeneko laguntza horiek autonomo gisa lan egiten duten pertsonen zabaltzeko beharra aurreikusten zuen. Une honetan Familiari Laguntzeko Erakundearen Arteko III. Plana indarrean da eta oraindik ez da neurririk bideratu zentzu horretan.

Indarreko araudiaren arabera kexa horiek aurkezten dituztenen nahia bete ezin bada ere, behar-beharrezkotzat jotzen dugu kontu hori *de lege ferenda* bideratu dadin, esparru horretan, norberaren kontura lan egiten duten pertsonen egoera eta besteren kontura lan egiten dutenena berdintze aldera.

1.4. Guraso bakarrek familiari onura bereziak luzatzea

Nahiz eta familiari laguntzeko [abenduaren 12ko 13/2008 Legeak](#) administrazio publikoak behartu egiten dituen oztopoak gainditzera eta jarduketan-neurri positiboak hartzera oso egoera ahulean dauden familiari laguntzeko, hala ere, gure legediak, esate baterako Kataluniakoaz bestela, ez du definiziorik edo zedarritze-araurik guraso bakarrek familiari erudian zein familia-unitate sartzen diren zehatz samar identifikatzeko, eta, ondorioz, zalantzak sortzen dira dauden onurak aplikatzeko orduan. Arazo horixe hainbat esparrutan planteatu da, hala nola, udal kirol-instalazioetan familientzat sorturiko tarifa hobaridunak eskuratzeko orduan. Tokiko erakundeak estaldura handitzearen alde agertu ohi dira, baina ordenantza fiskal berriei begira.

Gainera, guraso bakarren kexak sistematikoki jasotzen ditugu, harritura baitaude familia mota horientzat laguntza berezirik ez dagoelako, familia ugariantzat dauden moduan. Parekatzearen egokitasunaren kaltetan izan gabe, egia da guraso bakarrek familiari babes publiko berezia izan beharko luketela familia zaurkorragoak direlako eta horien kudeaketa, ez soilik ekonomikoa baita bateratzearen esparruan ere, karga askoz ere handiagoa da guraso bakarra dagoela kontuan hartuta. Hori dela-eta, familiari babeseko 13/2008 Legeko aipatutako xedapenak gauzatzen dituzten neurri bereziak bideratu behar dira, familia horientzat babes publiko berezia ezartzeko beharra formalki aitortzen baitute.

2.

Araudi- eta gizarte-testuingurua

Euskal Autonomia Erkidegoan, familiari babeseko politika publikoetarako oinarriak ezartzen dituen lege- eta arau-esparrua, lehenik eta behin, familiari laguntzeko [abenduaren 12ko 13/2008 Legeak](#) eratu du; horren bidez, arlo horretan izan beharreko esku-hartze publikoaren oinarriak eta printzipioak ezarri dira. Bestalde, [Eusko Jaurlearitzak](#), azken urteetan, familiari laguntzeko araudi bat egin du, eta hori da seme-alabengatik diru-laguntzak arautzen dituen oinarria, bai eta familia eta lana bateragarri egiten laguntzeko oinarria ere. Gaur egun arlo horien gainean indarrean dauden arau esanguratsuenak honako hauek dira: [255/2006 Dekretua](#), [abenduaren 19koa](#), seme-alabak dituzten familientzako diru-laguntzak arautzen dituen, eta [177/2010 Dekretua](#), [ekainaren 29koa](#), familia eta lana bateragarri egiteko laguntzei buruzkoa.

Gainerakoan, gogorarazi behar dugu Euskal Autonomia Erkidegoan familiari laguntzeko politika publikoen ildoak eta norabideak familiari laguntzeko erakundearen arteko planetan jasota daudela. Horien abiapuntua Familiari Laguntzeko Erakundearen Arteko I. Plana izan zen; izan ere, familiari laguntzeko sistema unibertsal, integral eta koordinatu bat lortzeko bidearen hasiera izan zen hori, eta horren ondoren etorri zen [Familiari Laguntzeko Erakundearen Arteko II Plana](#), 2006tik

2010era bitarteko aldirako programaturikoa; dena dela, urtebete gehiagoko indarraldia eman zitzaion. 2012. urtea [Euskal Autonomia Erkidegoan Familiei Laguntzeko Erakundearen Arteko III. Plana \(2011-2015\)](#) indarrean egon den lehen urtea izan da. Plana Eusko Jaurlaritzako Kontseiluak onartu zuen 2011ko abenduaren 27an. Plan horrek datozen bost urteetan familiei laguntzeko politika publikoak lotuko dituen estrategia eta helburuen esparrua ezartzen du. [Eusko Jaurlaritzako Familia eta Komunitate Politikaren Zuzendaritzak](#) Euskadin familiei laguntzeko autonomia mailako politika publikoak zuzentzeko eta ezartzeko eskumena duen organoa izaten jarraitzen du –2012. urte amaierako azken gobernu aldaketaren ondoren–.

Azpitarratu nahiko genuke, 2012an, Eusko Jaurlaritzak familia-politiken eremuan familia-errenta estandarizatzeko sistemari buruzko [uztailaren 24ko 154/2012 Dekretua](#) onartu duela, familiei laguntzeko 13/2008 Legearen 6. artikulua garapen gisa. Arau horrek aurreikusten du premia dagoela familia-errenta estandarizatzeko sistemak ezartzeko, hain zuzen ere, familia-egoera eta –mota guztiak ekitatez tratatu ahal izateko. Sistema horiek familientzako laguntza ekonomikoetan edo familiei laguntzeko zerbitzuetan aplikatzekoak dira, baldin eta familia-unitatearen maila ekonomikoa laguntza edo zerbitzu horietara iristeko baldintza bada, edo prestazio horren zenbatekoa edo zerbitzuagatik ordainduko den zatia zehazteko irizpidea bada. Familia-errentak estandarizatzeko sistema horiek baliokidetasun-sistemak dira, errenta neurtzeko gai direnak, ez bakarrik familia-unitateko kidekopuruaren arabera, baizik eta baita ere unitatearen osamoduaren arabera. Izan ere, kontuan izan behar da ezen, diru-sarreraren maila berbera duten baina osamodu desberdina duten familia-unitateek, ez dutela izaten gaitasun ekonomiko berbera, erosteko ahalmenari eta bizi-kalitateari dagokienez.

Arau honekin azkenik erantzuna eman zaio justizia materialko eskaerari, familia ugariak behin eta berriro egindakoari, izan ere, horiek bereziki kaltetzen zien bizikidetzaren unitate osatzen duten pertsona kopurua kontuan hartuko lukeen familia-errentaren kalkuluan oinarritutako laguntzetara heltzeko sistemarik ez gotea.

oztopo formalak kentzeari buruzko abenduaren 23ko Arartekoaren 4/2010 Gomendio Orokorren jarraipena burutze aldera, hainbat jarduera bideratu ditugu, [LGTB pertsonen arretari eskainitako kapitulu honen atalean zehatzago aipatzen ditugunak](#).

3.2. Euskadin familiak babesteko politika publikoen egoerari buruzko txosten berezia

2012an, Ados Consulting aholkularitzaren babes teknikoarekin, Euskadin familiei laguntza eskaintzera bideratutako politika publikoen egoera zein den aztertze txosten berezia burutzen hasi gara. Azterlan horrekin EAEko familia politiken diagnosi konparatiboa egiteko asmoa dugu gure inguru hurbileneko Europako herrialdeetan sustatutako politika aurreratu eta babesleenerkin alderatuz, azkenik euskal familien behar eta eskaerei erantzuna ematera bideratutako hainbat gomendio proposatu ahal izateko.

Azterlan horrek familiaren kontzeptuaren ikuspegi zabala kontuan hartzen du, haurrentzat, helduentzat eta ezgaitasunen bat, mendekotasuna eta gaixotasunak dituzten pertsonentzat euskarria den giza bizikidetzako esparru gisa ulertuta. Ikuspegi integral edo ez murriztaile horrek egun arte euskal familien egoera erreala zein den eta Euskadin politika publikoetatik bideratu behar diren hobekuntza-esparruak zeintzuk diren jakiteko ikuspuntua eskainiko digu.

3.3. Bilerak familia ugarien elkartearekin

Hainbat bilera bat egin ditugu [Hirukide](#) Euskal Autonomia Erkidegoko familia ugarien elkartearekin. Elkarteak lan-ildo nagusiak zein dituen eta botere publikoei zer eskatzen dien jakinarazi digu, eta erakunde honek hori dena jaso du, aztertu eta, hala badagokio, dagokien administrazioei helarazteko. Erakunde honek familia ugarien egoera eta elkarte horrek egindako eskaerak zehatzasunez aztertze konpromisoa hartu du –Euskadiko familiei buruzko txosten bereziaren esparruan, 2012. urte amaieran hasi genuena eta 2013. urtean zehar amaitzeko asmoa duguna–, gure babes-mailek familien babeserako politika indartsuak garatu dituzten Europako herrialdeen estandarretara hel daitezen.

3.4. Bilerak Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Gaietako Saileko Familia eta Komunitate Politikarako Zuzendaritzarekin

2012. urtean zehar hainba bilera egin ditugu [Enplegu eta Gizarte Gaietako Saileko](#) Familia eta Komunitate Politikarako Zuzendaritzarekin, bi erakundeok arlo horretan egiten dugun lanari buruzko informazioa trukatzeko, bai eta erakunde honetan jasotako kexa jakin batzuekin loturiko zenbait konturari buruz dugun iritzia erkatze ere. Bilera horietan, Eusko Jaurlaritzaren familien inguruan egiten ari den lanaren eduki nagusia zein den azaldu zigun Zuzendaritzak, bai eta zein diren Eusko Jaurlaritzak jarraitu edo sustatu nahi dituen politika publikoen ildo estrategikoak ere, Familiei Laguntzeko Erakunde Arteko III. Planean ezarritakoak.

3.

Jarduera-planaren esparruko bestelako esku-hartzeak

2012. urterako egindako jarduketa-planaren esparruan, arlo honetan egindako jarduketa nagusien berri emango dugu. Hain zuzen ere, agerian jarriko dugu zein izan diren Arartekoarentzako arretagune nagusiak familientzako laguntzaren arloan:

3.1. Arlo horretan sustatutako ofiziozko jarduerak

Familia homoparentalei dagokienez, eta **familia homoparentalei eta sexu bereko bikote edo ezkontideei administrazio**

Arartekotik, plan berriak sustatzen duen orientazio orokorra-ekin eta filosofiarekin bat egiten dugula azpimarratu dugu, eta gure erakunde jaso ditugun kexen inguruko hainbat konturi buruzko gure kezka helarazten jarraitu dugu, hala nola, [255/2006 Dekretuan](#) xedatutako seme-alabengatikotako diru-laguntzen eskaeraren kudeaketa errazteko beharra, norberaren konturako langileak [bateratzeko laguntzei buruzko 177/2010 Dekretuan](#) araututako laguntzen onuradun gisa gaineratzeko beharra; guraso bakarreko familiei zuzendutako neurri bereziak ezartzeko edo babesak indartzeko beharra; banaketak edo dibortzioak daudenean, jagoletza ez duten gurasoek laguntza horiek eskuratzeko erregimena berraztertzearen egokitasuna, hitzarmen arautzaileak kasu bakoitzean xedatutako seme-alaben zaintzarako beharrak bete ahal izateko.

3.5. Parte hartzea foro eta jardunaldietan

2012ko azaroan Eusko Jaurlaritzako Familia eta Komunitate Politikaren Zuzendaritzak antolatutako Familien biltzarrean erakunde honek izandako parte-hartzea azpimarratu nahi dugu. Bertan, Arartekotik, **familiek giza eskubideen defentsan duten zeregin garrantzitsua, premia egoeretan babesa eskaintzeko duten ahalmena eta banakakoen artean elkartasun-lotura irmoak ezartzeko gaitasuna** azpimarratu nahi izan genuen.

Familiak publikoki babestea banakoak euren giza garapenean babestea dela kontuan hartuta, banakako eta taldeko eskubideak lortzeko eta premia gehien dutenak (adingabeak, nagusiak, gaixotasunen bat edo mendekotasuna duten pertsonak) bereziki babesteko, agerian utzi nahi izan genuen **familien babesa gizarte estatua mantentzeko ezinbesteko estrategia publikoa dela, beraz, krisi egoeran, inoiz baino gehiago, familia politikak gizartearen kohesioa bermatzeko eta garai hauetan horrenbeste ageri den pobrezia eta gizarte desegituraketa saihesteko inbertsio publikorik onena dira.**

Era berean, biltzar hartan adierazi genuen familien alorrean jardutea ez dela soilik laguntza publikoetako politikak edo diru-laguntzak bideratzea (bereziki, seme-alabak edo mendeko pertsonak edukitzeari dagokionez, baita lana eta familia bateratzeko laguntzari dagokionez ere), horrez gain, eta gero eta gehiago, **kultura, gizarte eta ekonomia aldaketa sakonak sustatu behar dira, familien beharrak gure jardura ekonomikoan erabat barneratzeko ikuspuntu berriak ireki ditzaten.** Botere publikoak mentalitate aldaketen prozesuen buru izan behar dira, **zaintzak, etxeko lanak, atsedanak, aisiak, giza harremanek eta ordainsaririk gabeko borondatezko beste parte-hartze sozial mota batzuek** nahitaez behar duten eremua onartzeko. Gainera, ezin da bidezko familia antolakuntzarik egon **zaintza eta etxeko lanen banaketan elkarren arteko erantzukizunik** ez bada, eta ezin da ekonomia eta lan ordainduaren antolakuntzarik egon emakumeen erabateko parte-hartze soziala sustatzeko eta gizonek etxearen eta zaintzaren bizitzan esku-hartzeko beharra ezagutu gabe. Horretarako, lanaren antolamendua oinarrizko giza beharretara egokitu behar da, **giza bizitzaren eremu ezberdinak** –lana, familia eta eremu pertsonala– **bateratzeko aukera eskaintzen duten formula berriak indarrez sustatuz.**

4.

Herritarren eskubideen egoeraren balorazioa

Honakoak dira antzemandako arazo eta hobekuntza esparru nagusiak:

4.1. Lana eta familia bateratzea

Familiengan eragina duten kexa asko ogasun publikoa, etxebizitza, funtzio publikoa edo gizarte bazterkeria egoeran dauden pertsonen arloarekin lotuta dauden arren, hala ere –aurreko urteetan bezalaxe– familien inguruan kexa gehien jaso dituen esparrua lana eta familia bateratzeari buruzkoa izan da. Arazorik azpimarragarriena seme-alabak zaintzeko lanaldia murrizteagatik edo eszedentzia hartzeagatik jaso beharreko laguntzak onartzeko edo ordaintzeko egondako atzerapena izan da. Jasotako eskaera kopuru handiaren ondorioz sortu diren kudeaketa-zailtasunak direla-eta gertatu da hori. Bateratze laguntza horien eremu subjektiboa zabaltzeko beharrari buruzko kexa ugari ere egon dira, izan ere, zaintza karga handiak dituzten jagoletzarik gabeko gurasoak edo norberaren kontura lan egiten duten gurasoak ere barne hartzeko eskaerak egon dira. Horren guztiaren ondorioz esan dezakegu, une honetan, lana eta familia bateratzearen gaia ez dela familientzako kezka nagusia soilik, gizarte eta ekonomia antolamenduan arrakasta lortzeko garrantzia handiko gaia baita.

Kargura dituzten pertsonen zaintzari denbora gehiago eskaintzeko lanaldiak murrizten dituztenen edo eszedentziak eskatzen dituztenen egoerak babesten dituzten laguntza ekonomikoak, bateratzea burutu nahi dutenentzat lagungarri badira ere, gure bizitzaren bi alderdiak eraginkortasunez errazago bateratzeko neurri oso partziala besterik ez dira. Gero eta beharrezkoagoak dira denbora antolatzekeo planteamendu global berriak, laneko bizitza bideratzeko eta, aldi berean, norberaren eta familiaren beharrei arreta nahikoa eskaintzeko aukera ematen dutenak. Osterantzean, pertsonen arreta eta zaintzarako tarte nahikorik ez utztean, giza ikuspuntutik bideragarria ez den gizarte eredu sortzen ariko ginateke. Zentzu horretan, euskal botere publikoek, diru-laguntzen bidea jarraitzeaz gain, gizarte eta ekonomia aldaketa sakoneko prozesu horiek ere zuzendu behar dituzte, lana eta denborak antolatzekeo eredu berriak proposatuz, bateratzeko ekimenak sustatuz eta bateratzearen alde egiten duten eta zaintzak, etxeko lanak, atsedanak, aisialdiak, giza harremanek eta gizarte parte-hartzeak merezi duten nahitaezko eta beharrezko tarteak –eta euren funtsezko balioa– onartzera bideratzen diren lan modu berriak ezartzeko prest dauden antolakuntzak irmoki babestuz.

4.2. Familientzako laguntza publikoen beharra

Une honetan bizi dugun krisi ekonomikoaren testuinguruan, euskal botere publikoak bereziki konturatu behar dira garrantzitsua dela familientzako diru-laguntzetan zalantzarik ez izatea; izan ere, gizarte babesa ematen dute premia-egoeretan,

eta, alde horretatik, kasu askotan osatu eta ordezkaten dituzte ongizate-estatuaren funtzioak. Herritarren kexek eta elkartegintza-sareak agerrarazi dute familientzako laguntza publikoak ugaritzeko beharra, batez ere zailtasun bereziak dituztenentzat, hala nola familia ugariarentzat, guraso bakarreko familientzat eta beren baitan mendekotasun- edo gaixotasun-egoera berezirekin duten kideak dituzten familientzat. Uste dugu, gaur egun dauden zuzeneko laguntzez gain, beharrezkoa dela gaur egungo zerga-sistemaren berrikuspenera proposatzea ere, familia-egoera guztietarako laguntza publikoa egituratzeko tresna erabilgarria bihurtzea. Euskadiko familiei laguntzeko politika publikoen egoerari buruz garatzen ari garen txosten berezian, kontu horien ikuspegi sakonagoa eta zehatzagoa eskaintzeko asmoa dugu, une honetan dugun familiekiko laguntza-sistema eta gure familia politikak orokorrean hobetzeko proposamen zehatzak bideratu ahal izateko.

4.3. Laguntzen hartzaile izango diren familia-talde ahulenen definizioa

Aurreko urteetan aipatu dugun bezala, Familiei Laguntzeko [abenduaren 12ko 13/2008 Legeak](#) aipatzen dituen familia ahulena zeintzuk diren argiago zehaztu behar dela sumatu

dugu. Gaur egun talde horiek zehazturik ez egoteak, guraso bakarreko familiekin gertatzen den bezala, bide ematen dio horien babesgabetasunari, kaltetu suertatzen baitira har litzaketan prestazioei dagokienez. Espero dugu Familiei Laguntzeko Erakunde Arteko III. Plana indarraldian dagoen aldiaren behin betiko argitzea hori eta ahulena diren familia horiei bereziki onura emateko neurriak ezartzea.

4.4. Seme-alabak jaio edo adoptatzeagatik laguntzak onartzeko kudeaketa erraztu beharra

Erakunde honek dagoeneko Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailari askotan jakinarazi dio seme-alabengatik laguntzei buruzko uneko araudia berrikusi beharko litzatekeela, seme-alabak jaiotzen diren unean laguntza horien automatikotasuna lehenesten duen laguntza-prozedura berria sustatuz, gurasoek laguntza horiek denborarekin eta behar bezala eskatzeko karga izan ez dezaten, gaur egun gertatzen den moduan, izan ere, askotan gertatzen da –ezjakintasunagatik edo informazio faltarengatik– laguntzak epe kanpo eskatzen direla (arauak xedatutako epe kanpo, eta ondorioz, ukatu egiten dira.